

پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی و عملکرد جنسی در دانشجویان متأهل*
پریسا دادوا^۱، سولماز دبیری^۲

Predicting the marital satisfaction based on marital burnout, loneliness and sexual function in married students

Parisa Dadoo¹, Solmaz Dabiri²

چکیده

زمینه: مطالعات زیادی به اهمیت رضایت زناشویی و عوامل مؤثر بر آن اشاره کرده‌اند، اما مسأله این پژوهش این است که آیا دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی و عملکرد جنسی می‌توانند رضایت زناشویی را پیش‌بینی کنند؟ **هدف:** هدف از این پژوهش پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی و عملکرد جنسی دانشجویان متأهل بود. **روش:** روش پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان زن متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج بود که در سال تحصیلی ۹۸-۹۷ مشغول به تحصیل بودند. از میان ۱۴۰۰ دانشجوی زن متأهل، با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس نمونه‌ای به حجم ۳۰۰ نفر انتخاب شد. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های رضایت زناشویی انریچ (۱۹۹۸)، دلزدگی زناشویی پاینز (۱۹۹۶)، احساس تنهایی دهشیری و همکاران (۱۳۸۷) و عملکرد جنسی زنان روزن و همکاران (۲۰۰۰) استفاده شد. **یافته‌ها:** نتایج حاصل از تحلیل آماری نشان داد که متغیرهای دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی با رضایت زناشویی دارای همبستگی منفی و معنادار و متغیر عملکرد جنسی با رضایت زناشویی دارای همبستگی مثبت و معنادار می‌باشد ($p < 0/01$). همچنین متغیرهای دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی و عملکرد جنسی ۱۴ درصد از تغییرات رضایت زناشویی دانشجویان زن متأهل را پیش‌بینی کردند ($p < 0/01$). **نتیجه‌گیری:** می‌توان نتیجه گرفت که متغیرهای دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی و عملکرد جنسی نقش مهمی در رضایت زناشویی دانشجویان زن متأهل دارد. **واژه کلیدیها:** دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی، عملکرد جنسی، رضایت زناشویی

Background: Marital satisfaction is one of the common concepts used for assessing happiness and stability in a marriage. It is a multidimensional concept that is affected by several factors such as marital burnout, loneliness and sexual function. **Aims:** The purpose of this study was to predict marital satisfaction based on marital burnout, loneliness and sexual function of married students. **Method:** The research method was correlation which is categorized as descriptive research methods. The statistical population included all married female students of Karaj Islamic Azad University who were studying in the academic year 97-98. Of the 1400 married women students, 300 person selected by convenience sampling method. Data were collected by Enrich's marital satisfaction questionnaire (1989), Pines's marital burnout (1996), Dehshari's et al. loneliness (1387) and sexual function of women of Rosen's et al. (2000). **Results:** The results of statistical analysis showed that there was a significant negative correlation between marital burnout, loneliness and marital satisfaction, and a significant positive correlation between sexual function and marital satisfaction ($p < 0/01$). Also, variables of marital burnout, loneliness and sexual function, 14% of the variance in marital satisfaction of women married students was explained ($p < 0/01$). **Conclusion:** It can be concluded that the variables of marital burnout, loneliness, and sexual function play an important role in the marital satisfaction of married female students. **Key words:** Marital Burnout, Loneliness, Sexual Function, Marital Satisfaction

Corresponding Author: Sh_dabiri1016@yahoo.com

* این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نویسنده اول است.
۱. گروه روانشناسی، واحد سمنان، دانشگاه آزاد سمنان، سمنان، ایران

1. Department of Psychology, Semnan Branch, Islamic Azad University, Semnan, Iran

۲. گروه روانشناسی، واحد سمنان، دانشگاه آزاد سمنان، سمنان، ایران (نویسنده مسئول)

2. Department of Psychology, Semnan Branch, Islamic Azad University, Semnan, Iran (Corresponding Author)

پذیرش نهایی: ۹۸/۰۳/۲۷

دریافت: ۹۸/۰۲/۲۳

مقدمه

ازدواج به عنوان یکی از مهمترین و عالی ترین سنت های اجتماعی برای دستیابی به نیازهای ایمنی و عاطفی در بزرگسالان است. ازدواج رابطه ای انسانی، پیچیده، لطیف و پویا و همراه با ویژگی های منحصر به فرد خود است (کبریتیچی و محمدخانی، ۲۰۱۶). یکی از مهمترین عوامل مؤثر بر کارکرد خانواده، رضایت و توافق زوجین است (رضاحاجی بیدگلی و تمنایی فر، ۲۰۱۷). رضایت زناشویی یکی از مفاهیم متداول برای ارزیابی شادی و ثبات در یک ازدواج است. در حقیقت آنچه که حتی از خود ازدواج مهمتر است، موفقیت ازدواج و رضایت زوج های متأهل است که جوی سرشار از احترام، تعهد و مسئولیت بر آن حاکم است (امیدیان، رحیمیان بوگر، طالع پسند، نجفی و کاوه، ۲۰۱۹؛ زارعی نژاد، پورحسین و رحیمی نژاد، ۱۳۹۶؛ توکل، نیک بخت نصرآبادی، صالحی نیا و رضایی، ۲۰۱۷). رضایت زناشویی یعنی داشتن ذهنیت خوشایند در بین زوجین از جنبه های مختلف ازدواج شان که مستقیماً بر کیفیت زندگی آنها تأثیر می گذارد (جعفری بگلو، مومنیان و خاکی، ۲۰۱۹). رضایت زناشویی از جمله مهمترین عواملی است که بر خانواده اثر می گذارد و باعث حفظ زندگی زناشویی می شود و همچنین تحت تأثیر عوامل مختلفی مانند خصوصیات شخصی افراد، بلوغ فکری، رضایت جنسی، دلزدگی زناشویی و... قرار می گیرد (زارعی و همکاران، ۲۰۱۹).

امروزه افراد، برخی عوامل، از جمله عشق، برآورده کردن نیازهای روحی و هیجانی، افزایش شادی و رضایت را به عنوان دلایل ازدواج می دانند، به عبارت دیگر جاذبه های عاشقانه و نیازهای برآورده نشده افراد به دلیل تحولات اجتماعی و اقتصادی به پایگاهی برای ازدواج و انتخاب همسر تبدیل شده است. اگرچه عشق دلیل رایج برای ازدواج است اما برای یک ازدواج موفق کافی نیست. اگر انتظارات عاشقانه برآورده نشود، ناامیدی نسبت به همسر غالب می شود که مستقیماً باعث کاهش عشق و تعهد می شود و در این زمان است که دلزدگی زناشویی بروز پیدا می کند (کبریتیچی و محمدخانی، ۲۰۱۶). دلزدگی زناشویی متشکل از علائم جسمی (احساس خستگی، بی حالی، سردردهای مزمن و...)، علائم عاطفی (احساس اضطراب، غم، ناامیدی، افسردگی) و علائم روانی (بی معنی بودن، احساس خالی بودن، بیهودگی و حتی افکار خودکشی و...) است که در نتیجه اختلاف بین انتظارات و واقعیت ها شکل می گیرد (علی محمدی و گل محمدیان، ۲۰۱۸). پژوهشگرانی همچون

فشنگچی و بستان (۱۳۹۶)، تساپلاس، آرون و اورباج (۲۰۰۹)، کبریتیچی و محمدخانی (۲۰۱۶)، کورکان، نازان و ایلهان (۲۰۱۷) در پژوهش های خود در زمینه ارتباط دلزدگی زناشویی و رضایت زناشویی به این نتیجه دست یافتند که بین این متغیرها ارتباط منفی و معناداری وجود دارد.

دیگر عاملی که در زمینه عوامل اثرگذار بر رضایت زناشویی می توان مطرح کرد، احساس تنهایی است. تنهایی یک تجربه عاطفی ناخوشایند است که با افزایش سن و گذشتن سال هایی از زندگی مشترک احتمال وقوع آن افزایش پیدا می کند. تنهایی در نتیجه اختلاف بین انتظارات افراد و آنچه در واقعیت اتفاق می افتد و به دست می آورند، روی می دهد (شریعت پناهی، حسین زاده، رزاق پور و حسینی، ۲۰۱۸). در حالی که تنهایی را می توان معادل فاعلی انزوا اجتماعی دانست، تنهایی فقط در برگیرنده افرادی نیست که به معنای واقعی و بیرونی تنها باشند، در واقع تجربه تنهایی ممکن است تا حدود زیادی ناشی از درک نواقص در روابط اجتماعی فرد و به ویژه در صمیمی ترین این روابط که ازدواج است باشد. ازدواج به عنوان یک موقعیت اجتماعی، یکی از قوی ترین عوامل محافظت کننده در برابر تنهایی در بزرگسالان است. با این حال احساس تنهایی در افراد متأهل نیز امری متداول است، بنابراین کیفیت ازدواج امری تعیین کننده خواهد بود که ازدواج محافظت کننده است یا برعکس ایجاد کننده تنهایی است (استوکز، ۲۰۱۷). پژوهش ها در این زمینه حاکی از آن بوده که بین رضایت زناشویی و احساس تنهایی رابطه منفی وجود دارد (بردوده، راه نجات، ربیعی و کیانی مقدم، ۱۳۹۶؛ جعفری فاضل، دهشیری و موسوی، ۱۳۹۵؛ برونز، هانسن و هیر، ۲۰۱۹؛ شریعت پناهی و همکاران، ۲۰۱۸؛ استوکز، ۲۰۱۷؛ کرناس زوسکا - پولاک، ۲۰۱۶).

خانواده، این واحد اجتماعی که به نظر کوچک می رسد، یکی از ستون های اصلی هر جامعه است و نیازهای جنسی نیز یکی از نیازهای پذیرفته شده و از ارکان اساسی هر خانواده ای است، همان گونه که حضور خانواده برای جامعه مهم است، رضایت جنسی نیز برای بقای خانواده مهم است (پورا کبریان و امین یزدی، ۲۰۱۵). در زمینه عملکرد جنسی نیز، پاک نیت و روشن چسلی (۱۳۹۷)، کرمی، شلانی و هویزی (۱۳۹۶)، زارعی و همکاران (۲۰۱۹)، توکل و همکاران (۲۰۱۷)، پورا کبریان و امین یزدی (۲۰۱۵)، عصار، مقانی لنکرانی، احمدی و کاظمی صالح (۲۰۱۴) به این نتیجه رسیدند که عملکرد

پرسشنامه دلزدگی زناشویی: مقیاس دلزدگی زناشویی یک ابزار خودسنجی است که توسط پاینز (۱۹۹۶) با هدف اندازه‌گیری درجه دلزدگی زناشویی در بین زوجین ساخته شده است. این پرسشنامه شامل ۲۰ ماده است که ۱۷ ماده آن شامل عبارات منفی مانند خستگی، ناراحتی و بی‌ارزش بودن و ۴ ماده آن شامل عبارات مثبت مانند خوشحال بودن و پرنرژی بودن است. نمره‌گذاری این مقیاس در یک مقیاس ۷ درجه‌ای لیکرت در دامنه‌ای بین ۱ (هرگز) تا ۷ (همیشه) می‌باشد. قابلیت اعتماد مقیاس با روش بازآزمایی در یک دوره یک ماهه برابر ۰/۷۶ محاسبه شد. همچنین قابلیت اعتماد این مقیاس با استفاده از روش آلفای کرونباخ در دامنه‌ای بین ۰/۹۱ تا ۰/۹۳ محاسبه شده است (پاینز، ۱۹۹۶؛ به نقل از نادری، افتخار و آملازاده، ۱۳۸۸). عطاری، حسین‌پور و راهنورد (۱۳۸۸) قابلیت اعتماد این مقیاس را با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۷۹ گزارش کرده‌اند. در پژوهش نادری و همکاران (۱۳۸۸) از روش آلفای کرونباخ و تصنیف به منظور سنجش قابلیت اعتماد این مقیاس استفاده شد که به ترتیب ۰/۷۸ و ۰/۸۱ محاسبه شده است. شمشیرگران و هائی (۱۳۹۷) ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۶ و خورشیدی و دشت بزرگی (۱۳۹۸) ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۵ را برای این پرسشنامه گزارش کرده‌اند.

پرسشنامه احساس تنهایی: این پرسشنامه توسط دهشیری، برجعلی، شیخی و حبیبی (۱۳۸۷) ساخته شده است و شامل ۳۸ سؤال با مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای خیلی زیاد تا خیلی کم است. این مقیاس شامل سه خرده مقیاس تنهایی در روابط با خانواده، تنهایی در روابط با دوستان و نشانه‌های عاطفی احساس تنهایی است. قابلیت اعتماد مقیاس با استفاده از روش آلفای کرونباخ و بازآزمایی به ترتیب برابر با ۰/۹۱ و ۰/۸۳ گزارش شده و ضریب درستی همگرایی مقیاس از طریق همبستگی با مقیاس احساس تنهایی و پرسشنامه افسردگی بک برابر ۰/۶۰ و ۰/۵۶ است (دهشیری و همکاران، ۱۳۸۷). طریقی و همکاران (۱۳۹۴) ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۰ را برای کل مقیاس، ۰/۷۸ را برای تنهایی در روابط با خانواده و ۰/۸۲ را برای تنهایی در روابط با دوستان گزارش کرده‌اند. نجفی، دبیری، دهشیری و جعفری (۱۳۹۲) ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۷ را برای این مقیاس گزارش کرده‌اند.

پرسشنامه عملکرد جنسی: این مقیاس توسط روزن و همکاران (۲۰۰۰) ساخته شده است. این پرسشنامه عملکرد جنسی زنان را توسط

جنسی با رضایت زناشویی رابطه داشته و می‌تواند رضایت زناشویی را پیش‌بینی کند.

رضایت زناشویی از جمله مهمترین جنبه‌های سلامت افراد است، بنابراین شناخت عوامل مرتبط با آن می‌تواند یاریگر زوجین در بهبود روابط خود و ارتقاء سطح رضایت و کیفیت زندگی زناشویی باشد، به همین منظور سؤال اصلی این پژوهش این است که آیا دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی و عملکرد جنسی می‌تواند رضایت زناشویی را در دانشجویان متأهل خانم پیش‌بینی کنند؟

روش

این پژوهش توصیفی، از نوع همبستگی بود. در این پژوهش جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان زن متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج بود که در سال تحصیلی ۹۸-۹۷ مشغول به تحصیل بودند. از تعداد ۱۴۰۰ دانشجوی زن متأهل، با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس و جدول مورگان - کرجسی، نمونه‌ای به حجم ۳۰۰ نفر انتخاب شد. دامنه سنی شرکت‌کنندگان بین ۲۰ تا ۵۱ سال با میانگین ۳۴/۴۹ و انحراف معیار ۸/۷۵ بود.

ابزار

پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ: این پرسشنامه در سال ۱۹۹۴ توسط اولسون برای ارزیابی میزان رضایت زناشویی تهیه شده است. چون نسخه اصلی ۱۱۵ سؤالی پرسشنامه باعث خستگی پاسخ‌دهنده‌ها می‌شد، فرم ۴۷ سؤالی آن توسط اولسون (۱۹۹۸) تهیه شد. این فرم ۹ بعد رضایت زناشویی را می‌سنجد. این ۹ بعد عبارتند از: موضوعات شخصی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، مدیریت مالی، فعالیت‌های اوقات فراغت، روابط جنسی، ازدواج فرزندان، اقوام و دوستان و جهت‌گیری مذهبی. مقیاس این پرسشنامه از نوع لیکرت است و در طیف ۱ تا ۵ از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم رتبه‌بندی می‌شود. در فرم اصلی پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ قابلیت اعتماد پرسشنامه به روش ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲ گزارش شده است (اسماعیل‌پور، خواجه و مهدوی، ۱۳۹۲). رضائیان و همکاران (۱۳۸۵) ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۴ و محمدی و همکاران (۲۰۱۲) آلفای کرونباخ ۰/۹۵ را برای این پرسشنامه گزارش کرده‌اند. طریقی، پورشه‌ریار و شکری (۱۳۹۴) برای هر کدام از ابعاد ۹ گانه این پرسشنامه به ترتیب آلفای کرونباخ ۰/۷۹، ۰/۷۸، ۰/۸۲، ۰/۷۴، ۰/۶۴، ۰/۸۲، ۰/۷۲، ۰/۶۱ و ۰/۷۹ را گزارش کرده‌اند.

متغیرها	کجی	کشیدگی
رضایت زناشویی	-۰/۳۲	-۰/۶۳
دلزدگی زناشویی	+۰/۵۴	-۰/۸۲
عملکرد جنسی	+۰/۲۹	-۰/۶۱
احساس تنهایی (کل)	+۰/۱۸	-۰/۰۹
احساس تنهایی مربوط به خانواده	-۰/۰۷	-۰/۲۱
احساس تنهایی مربوط به دوستان	+۰/۷۱	-۰/۷۲
احساس تنهایی عاطفی	+۰/۵۶	-۰/۶۹

همچنین پیش فرض استقلال خطاها با شاخص دوربین واتسون سنجیده شد که مقادیر آن در هر تحلیل رگرسیون مربوط به فرضیه‌ها در بازه ۱/۵ تا ۲/۵ قرار گرفت که حاکی از عدم همبستگی بین خطاها بود. همچنین شاخص تحمل جهت بررسی هم خطی چندگانه بین متغیرها بررسی شد که تمام مقادیر آن بیشتر از ۰/۱ بدست آمدند که حاکی از عدم وجود هم خطی چندگانه بین متغیرها بود. ضرایب تحمل و شاخص تورم واریانس در جداول مربوط به نتایج رگرسیون در جداول مربوطه گزارش شده‌اند.

متغیرها	رضایت زناشویی
دلزدگی زناشویی	-۰/۳۳ ^{***}
عملکرد جنسی	+۰/۲۴ ^{***}
احساس تنهایی (کل)	-۰/۲۰ ^{***}
احساس تنهایی مربوط به خانواده	-۰/۱۸ ^{***}
احساس تنهایی مربوط به دوستان	-۰/۱۵ ^{***}
احساس تنهایی عاطفی	-۰/۳۵ ^{***}

$p < ۰/۰۱^{**}$

چنانچه در جدول ۳ مشاهده می‌شود متغیرهای دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی و مؤلفه‌های آن با رضایت زناشویی دارای همبستگی منفی و معنادار و متغیر عملکرد جنسی با رضایت زناشویی دارای همبستگی مثبت و معنادار است ($p < ۰/۰۱$).

برای بررسی رابطه چندگانه بین مؤلفه‌های احساس تنهایی با رضایت زناشویی از تحلیل رگرسیون چندگانه به روش همزمان استفاده شد. در این روش مؤلفه‌های احساس تنهایی به عنوان متغیرهای پیش‌بین و رضایت زناشویی به عنوان متغیر ملاک وارد معادله رگرسیون شدند. نتایج این بررسی در جداول ۴، ۵ و ۶ ارائه شده است.

۱۹ سؤال مورد بررسی قرار می‌دهد. با جمع کردن نمرات، نمره کل مقیاس به دست می‌آید. به این ترتیب نمره‌گذاری به گونه‌ای است که نمره بیشتر نشانگر کارکرد بهتر جنسی است. ضریب قابلیت اعتماد کلی آزمون با دو روش تصنیف و بازآزمایی به ترتیب ۰/۷۸ و ۰/۷۵ و برای خرده آزمون‌ها با روش تصنیف بین ۰/۶۳ و ۰/۷۵ و با روش بازآزمایی بین ۰/۷۰ تا ۰/۸۱ گزارش شد (منصوریان، ۱۳۸۵). قابلیت اعتماد شاخص عملکرد جنسی در ایران توسط محمدی، حیدری و فقیه زاده (۱۳۸۷) مورد تأیید و آلفای کرونباخ آن ۰/۷۰ به دست آمده است.

یافته‌ها

در جدول ۱ آماره‌های توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش اعم از میانگین، انحراف معیار، تعداد، کمینه و بیشینه ارائه شده است.

متغیرها	تعداد	میانگین	انحراف معیار	کمینه	بیشینه
رضایت زناشویی	۲۹۵	۱۳۹/۵۳	۱۶/۶۲	۱۱۱	۱۶۸
دلزدگی زناشویی	۲۹۵	۸۱/۷۴	۱۰/۵۸	۵۳	۱۱۸
عملکرد جنسی	۲۹۵	۱۸/۰۲	۳/۲۰	۸/۵۰	۲۷
احساس تنهایی (کل)	۲۹۵	۱۱۵/۱۷	۱۹/۵۴	۹۳	۱۴۴
احساس تنهایی مربوط به خانواده	۲۹۵	۴۸/۴۱	۵/۴۶	۳۵	۶۴
احساس تنهایی مربوط به دوستان	۲۹۵	۳۶/۴۶	۵/۷۷	۲۳	۵۹
احساس تنهایی عاطفی	۲۹۵	۳۱/۱۳	۵/۶۹	۱۶	۵۰

بر اساس آنچه در جدول بالا قابل مشاهده است میانگین متغیرهای رضایت زناشویی، دلزدگی زناشویی، عملکرد جنسی، احساس تنهایی (کل)، به ترتیب ۱۳۹/۵۳، ۸۱/۷۴، ۱۸/۰۲ و ۱۱۵/۱۷ انحراف معیار آنها به ترتیب ۱۶/۶۲، ۱۰/۵۸ و ۳/۲۰ و ۱۹/۵۴ بدست آمد. جهت بررسی ارتباط رضایت زناشویی با دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی و عملکرد جنسی و همچنین پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس این متغیرها از ضرایب همبستگی پیرسون و آزمون تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شد که قبل از آن پیش‌فرض‌های این تحلیل بررسی شدند. مقادیر کجی و کشیدگی بدست آمده هریک از متغیرها و مؤلفه‌های آنان که در جدول ۲ ارائه شده است حاکی از نرمال بودن توزیع متغیرها و مناسب بودن آنها جهت انجام تحلیل رگرسیون است.

برای بررسی رابطه چندگانه بین دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی و عملکرد جنسی با رضایت زناشویی از تحلیل رگرسیون چندگانه به روش همزمان استفاده شد. در این روش دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی و عملکرد جنسی به عنوان متغیرهای پیش بین و رضایت زناشویی به عنوان متغیر ملاک وارد معادله رگرسیون شدند. نتایج این بررسی در جداول ۷، ۸ و ۹ ارائه شده است.

بر اساس مندرجات جدول ۷ در مدل مورد استفاده، متغیرهای دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی و عملکرد جنسی ۱۴ درصد از تغییرات رضایت زناشویی را تبیین می‌کند.

نتایج جدول ۸ حاکی از این است که مدل مورد استفاده در تحلیل رگرسیون رضایت زناشویی بر اساس متغیرهای دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی و عملکرد جنسی معنادار است ($p < 0/01$).

بر اساس مندرجات جدول ۴ در مدل مورد استفاده، مؤلفه‌های احساس تنهایی ۱۶ درصد از تغییرات رضایت زناشویی را تبیین می‌کند.

نتایج جدول ۵ حاکی از این است که مدل مورد استفاده در تحلیل رگرسیون رضایت زناشویی بر اساس مؤلفه‌های احساس تنهایی معنادار است ($p < 0/01$).

با توجه به آن‌چه در جدول ۶ مشاهده می‌گردد تمام مؤلفه‌های احساس تنهایی به طور معناداری قادر به پیش‌بینی رضایت زناشویی هستند ($p < 0/01$). بدین صورت که تغییر یک واحد در مؤلفه‌های احساس تنهایی مربوط به دوستان، خانواده و تنهایی عاطفی به ترتیب منجر به تغییر ۰/۱۵، ۰/۳۲، ۰/۱۴ انحراف معیار در متغیر رضایت زناشویی می‌شود.

مدل	R	R ²	R ² تعدیل شده	خطای استاندارد برآورد	دوربین واتسون
مؤلفه‌های احساس تنهایی	۰/۴۰	۰/۱۶	۰/۱۵	۹/۷۵	۱/۸۷

مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری
رگرسیون	۵۴۶۷/۰۴	۳	۱۸۲۲/۳۴	۱۹/۱۳	۰/۰۰۱
باقیمانده	۲۷۷۱۲/۲۵	۲۹۱	۹۵/۱۳	-	-
کل	۳۳۱۷۹/۳۰	۲۹۴	-	-	-

متغیر پیش بین	B	خطای معیار	β	T	p	آماره تحمل	آماره VIF
مقدار ثابت	۱۸۲/۱۹	۶/۷۷	-	۲۶/۸۸	۰/۰۰۱	-	-
تنهایی دوستان	-۰/۲۸	۰/۰۹	-۰/۱۵	-۲/۹۱	۰/۰۰۴	۰/۹۹	۱/۰۶
تنهایی عاطفی	-۰/۶۰	۰/۱۰	-۰/۳۲	-۵/۹۷	۰/۰۰۱	۰/۹۷	۱/۰۲
تنهایی خانواده	-۰/۲۷	۰/۱۰	-۰/۱۴	-۲/۵۹	۰/۰۱	۰/۹۶	۱/۰۳

مدل	R	R ²	R ² تعدیل شده	خطای استاندارد برآورد	دوربین واتسون
دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی و عملکرد جنسی	۰/۳۸	۰/۱۴	۰/۱۳	۹/۸۵	۱/۷۹

جدول ۸. نتایج تحلیل واریانس مدل پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی و عملکرد جنسی

جنسی	مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری
رگرسون	۴۹۱۱/۰۵	۳	۱۶۳۷/۰۱	۱/۸۵	۰/۰۰۱	
باقیمانده	۲۸۲۶۸/۲۵	۲۹۱	۹۷/۱۴	۶	-	
کل	۳۳۱۷۹/۳۰	۲۹۴	-	-	-	

جدول ۹. نتایج رگرسیون همزمان رضایت زناشویی بر اساس متغیرهای دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی و عملکرد جنسی

متغیر پیش‌بین	B	خطای معیار	β	T	p	آماره تحمل	آماره VIF
مقدار ثابت	۱۶۹/۸۷	۹/۰۸	-	۱۸/۶۹	۰/۰۰۱	-	-
احساس تنهایی	-۰/۱۵	۰/۰۶۲	-۱/۳۹	-۲/۵۰	۰/۰۱۳	۰/۹۵	۱/۰۴
دلزدگی زناشویی	-۰/۲۵	۰/۰۵۹	-۰/۲۵	-۴/۳۶	۰/۰۰۱	۰/۸۴	۱/۸۵
عملکرد جنسی	۰/۴۷	۰/۱۹	۰/۱۴	۲/۴۷	۰/۰۱۴	۰/۸۷	۱/۱۳

انرژی کمی که برای‌شان باقی مانده را صرف خود یا فرزندان‌شان کنند و به این دلیل که سعی نمی‌کنند شرایط را تغییر دهند فاصله بیش‌تر شده و در نهایت، این شرایط، عدم رضایت و تعارض زناشویی را در پی دارد (کاپری، ۲۰۱۳؛ پینز، نیل، هامر و لکسون، ۲۰۱۱). دلزدگی زناشویی کاهش تدریجی دلبستگی عاطفی به همسر است که با احساس بیگانگی، بی‌علاقگی و بی‌تفاوتی زوجین به یکدیگر و جایگزینی عواطف منفی با عواطف مثبت همراه می‌باشد و باعث از دست دادن شور و شوق اولیه، وابستگی عاطفی و تعهد می‌شود (خورشیدی و دشت بزرگی، ۱۳۹۸). دلزدگی به نوعی احساس خمودی در زندگی مشترک است و این در حالی است که مطالعاتی ثابت کرده‌اند که شور و هیجان باعث تسهیل روابط میان زوجین می‌شود و خود این امر باعث نزدیکی هر چه بیشتر افراد به یکدیگر شده که محصول نهایی این شرایط افزایش سطح رضایت افراد در بلند مدت است. در واقع این نزدیک بودن میان زوجین از طریق سازوکارهای شناخته شده‌ای همچون تعهد، پاسخ‌گویی به شریک زندگی، اعتماد و... باعث ارتقا سطح رضایت زوجین می‌شود و نکته مهم این است که زوجین می‌توانند از طریق فعالیت‌های هیجان‌انگیز و ایجاد نشاط در روابط خود، سطح دلزدگی را کاهش دهند (تساپلاس و همکاران، ۲۰۰۹). یکی از ابعاد مهم فرسودگی زناشویی، عدم حمایت و همدردی ادراک شده توسط همسر است. در حقیقت افرادی که از فرسودگی زناشویی رنج می‌برند، برخی از مشکلات خاص را در زندگی زناشویی خود تجربه می‌کنند و تجربه همین مشکلات باعث می‌شود رضایت خود را در روابط زناشویی از دست

با توجه به آن‌چه در جدول ۹ مشاهده می‌گردد تمام متغیرها به طور معناداری قادر به پیش‌بینی رضایت زناشویی هستند ($p < ۰/۰۵$). بدین صورت که تغییر یک واحد متغیرهای دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی و عملکرد جنسی به ترتیب منجر به تغییر ۰/۱۳، ۰/۲۵ و ۰/۱۴ انحراف معیار در متغیر رضایت زناشویی می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج این پژوهش نشان داد که متغیرهای دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی با رضایت زناشویی دارای همبستگی منفی و معنادار و متغیر عملکرد جنسی با رضایت زناشویی دارای همبستگی مثبت و معنادار می‌باشد. همچنین متغیرهای دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی و عملکرد جنسی ۱۴ درصد از تغییرات رضایت زناشویی دانشجویان زن متأهل را پیش‌بینی کردند.

یافته‌های این پژوهش در رابطه با دلزدگی زناشویی با یافته‌های فشنگچی و بستان (۱۳۹۶)، تساپلاس و همکاران (۲۰۰۹)، کبریچی و محمدخانی (۲۰۱۶)، کوکوران و همکاران (۲۰۱۷) همسو است. این پژوهشگران به این نتیجه رسیدند که بین دلزدگی زناشویی و رضایت زناشویی رابطه وجود دارد.

در تبیین این یافته می‌توان گفت که دلزدگی زناشویی در اثر برخی توقعات غیرمنطقی، بی‌توجهی زوجین به نیازهای یکدیگر و... به وجود می‌آید و دارای علائم جسمی، روانی و هیجانی است. افراد مبتلا به این نشانگان احساس تباهاشدگی در زندگی دارند و دید بدبینانه‌ای نیز نسبت به همسر خود دارند و احساس می‌کنند که نمی‌توانند این شرایط را تغییر دهند به همین دلیل تصمیم می‌گیرند تا

موجود در زندگی‌شان روبه‌رو شوند، نیاز دارند که احساس تنهایی نکنند و بدانند که از پشتوانه‌های محکمی برای خودشان برخوردار هستند (آخونلار، ۲۰۱۰). کسانی که احساس تنهایی دارند، دارای رضایت و شادمانی کمتری هستند. بر اساس روی آورد شناختی، داشتن این احساس به مدت طولانی منجر به احساس بی‌کفایتی در فرد می‌گردد و خود این احساس بی‌کفایتی می‌تواند انبوهی از احساسات منفی را در فرد برانگیزد. افرادی که احساس تنهایی می‌کنند، عموماً احساسات و هیجانات خود را ابراز نمی‌کنند و این‌گونه تصور می‌کنند که نمی‌توانند هیجانات خود را با فرد دیگری در میان بگذارند و یا این که دیگران قادر به درک این احساسات نیستند و این افکار و احساسات به مرور زمینه دور شدن زوجین از یکدیگر را فراهم می‌کند، علاوه بر این افراد عموماً از توانش‌های اجتماعی ناکافی نیز برخوردار هستند که در مجموع باعث عدم رضایت زناشویی در آنها می‌شود (میری و نجفی، ۱۳۹۶؛ بردوده و همکاران، ۱۳۹۶).

یافته‌های این پژوهش در رابطه با عملکرد جنسی با یافته‌های پاک نیت و روشن چسلی (۱۳۹۷)، کرمی و همکاران (۱۳۹۶)، زارعی و همکاران (۲۰۱۹)، پوراکبری و امین یزدی (۲۰۱۵)، عصار و همکاران (۲۰۱۴) همسو است. این پژوهشگران به این نتیجه رسیدند که بین عملکرد جنسی با رضایت زناشویی رابطه وجود دارد. در این زمینه می‌توان گفت که فعالیت جنسی یک امر مهم است چرا که عدم فعالیت جنسی می‌تواند نشانه‌ای از مشکلات ازدواج باشد. ارتباط جنسی با رفتارهایی که می‌تواند باعث تداوم ازدواج شود، ارتباط مثبت داشته و در واقع می‌تواند یک نمونه مینیاتوری از روابط عمومی باشد (خزایی، رستمی و ضریابی، ۲۰۱۱). رابطه جنسی برای رضایت-مندی بادوام زندگی بسیار مهم است، زیرا پیوند مابین افراد را قوی می‌کند، نیازهای عاطفی و روانی افراد را تأمین می‌کند و شاخص خوبی است که نشان می‌دهد علی‌رغم همه مشکلات همه چیز به خوبی پیش می‌رود (پاک نیت و روشن چسلی، ۱۳۹۷؛ تاجیک اسمعیلی و گیلک حکیم آبادی، ۱۳۹۵). با توجه به مطالب ذکر شده به نظر می‌رسد که توجه به کلیه متغیرهای تأثیرگذار بر روی رضایت زناشویی از ضروریات هر جامعه‌ای بوده که بایستی در دستور کار روانشناسان و صاحب‌نظران امر قرار گیرد تا شاهد کاهش آمار طلاق در کشورمان باشیم. همچنین با توجه به این که این پژوهش در جامعه زنان اجرا شده، پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی این موضوع در

دهند و سطح رضایت زناشویی آنها کاهش یابد (کبریچی و محمدخانی، ۲۰۱۶).

یافته‌های این پژوهش در رابطه با احساس تنهایی با یافته‌های بردوده و همکاران (۱۳۹۶)، جعفری فاضل و همکاران (۱۳۹۵)، برونز و همکاران (۲۰۱۹)، شریعت‌پناهی و همکاران (۲۰۱۸)، استوکز (۲۰۱۷)، کرناس زوسکا - پولاک (۲۰۱۶) همسو است. این پژوهشگران به این نتیجه رسیدند که بین احساس تنهایی و رضایت زناشویی رابطه وجود دارد. این ارتباط را می‌توان بر اساس چند دیدگاه تبیین کرد: اول: بر اساس تئوری ارتباطات، هیجان و عواطف در روابط نزدیک و صمیمی مانند ازدواج نقش اساسی دارند. تجارب عاطفی میان همسران در انزوا از یکدیگر اتفاق نمی‌افتد، زوجین به یکدیگر وابسته بوده و رفتارشان منوط به انتظاراتی است که از یکدیگر دارند. هنگامی که یکی از زوجین، انتظارات و خواسته‌های شریک زندگی خود را نادیده بگیرد یا نقض کند، باعث شکل‌گیری هیجانات منفی در فرد مقابل شده که می‌تواند بعد از مدتی تبدیل به احساس تنهایی در فرد شود و در نتیجه این اتفاق سطح رضایت فرد کاهش می‌یابد. این دیدگاه مطابق با دیدگاه شناختی در رابطه با انتظارات نیز است. دوم: نظریه تبادل عاطفی بیان می‌کند که احساس تنهایی می‌تواند خودش را از طریق ارتباطات اجتماعی گسترش دهد. بر اساس این دیدگاه احساس تنهایی خود را به شیوه‌های گوناگون آشکار می‌کند و حتی می‌تواند ناخودآگاه نیز باشد. احساس تنهایی بر روش‌هایی که افراد با دیگران برخورد می‌کنند تأثیر می‌گذارد و با رفتارهای اضطرابی، بی‌دست و پا بودن و حتی رفتارهای خصمانه نیز در ارتباط است، مجموعه این رفتارها باعث فاصله‌گیری بیشتر زوجین از هم می‌شود و هم می‌تواند این احساس و رفتارها را در زوج دیگر نیز به وجود آورد، بنابراین، این رفتارها کم‌کم می‌تواند باعث نارضایتی شود و خود این نارضایتی نیز در یک چرخه معیوب موجب افزایش احساس تنهایی همسران شود (استوکز، ۲۰۱۷). سوم: دیدگاه شناختی نشان می‌دهد که تنهایی عاطفی زنان و مردان متأهل در درجه اول با ارزیابی کیفیت روابط زناشویی مرتبط است. در این ارزیابی افراد واقعیت‌ها را در برابر انتظارات خود ارزیابی می‌کنند و اگر بین این دو عامل فاصله زیادی باشد، احساس تنهایی در افراد بروز پیدا می‌کند و زمینه نارضایتی بین زوجین ایجاد می‌شود (برونز و همکاران، ۲۰۱۹؛ شریعت‌پناهی و همکاران، ۲۰۱۸). برای این که افراد بتوانند احساس رضایت داشته باشند و به درستی با مشکلات

جامعه مردان نیز بررسی شود.

منابع

- اسماعیل پور، خلیل؛ خواجه، وجیه و مهدوی، نفیسه (۱۳۹۲). پیش‌بینی رضایت زناشویی همسران بر اساس باورهای ارتباطی و توانش‌های ارتباطی. *فصلنامه خانواده‌پژوهی*، ۹(۳۳)، ۴۴-۲۹.
- بردوده، سهیلا؛ راه نجات، امیرمحسن؛ ربیعی، مهدی و کیانی مقدم، امیرسام (۱۳۹۶). تعیین رابطه بین احساس تنهایی با وابستگی به اینترنت و تعارض زناشویی در زوجین. *فصلنامه پرستار و پزشک در رزم*، ۵(۱۶)، ۳۷-۳۱.
- پاک‌نیت، محمود و روشن‌چسلی، رسول (۱۳۹۷). پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس هیجان‌خواهی، صمیمیت، عملکرد جنسی و ویژگی‌های شخصیتی در پرستاران. *روانشناسی بالینی و شخصیت (دانشور رفتار)*، ۱۶(۱)، ۱۷۸-۱۵۹.
- تاجیک اسمعیلی، عزیز الله و گیلک حکیم آبادی، محلا (۱۳۹۵). عملکردهای جنسی و سازش یافتگی زناشویی در زنان متأهل مبتلا به مولتیپل اسکروزیس. *فصلنامه علمی-پژوهشی پژوهش در سلامت روانشناختی*، ۱۰(۲)، ۹-۱.
- جعفری فاضل، راضیه؛ دهشیری، غلامرضا و موسوی، فاطمه (۱۳۹۵). نقش خودارزشیابی‌های هسته‌ای و احساس تنهایی در پیش‌بینی رضایت زناشویی و رضایت از زندگی زنان متأهل شهر تهران. *مجله علوم روانشناختی*، ۱۵(۶۰)، ۵۰۳-۴۹۲.
- خورشیدی، غزال و دشت‌بزرگی، زهرا (۱۳۹۸). رابطه جنبه‌های تاریک شخصیت، احقاق جنسی و انعطاف‌پذیری شناختی با دلزدگی زناشویی در پرستاران زن. *نشریه پژوهش پرستاری ایران*، ۱۴(۱)، ۶۶-۷۱.
- دهشیری، غلامرضا؛ برجعلی، احمد؛ شیخی، منصوره و حبیبی، مجتبی (۱۳۸۷). ساخت و مورد اعتماد کردنی مقیاس احساس تنهایی در بین دانشجویان دانشگاه‌های تهران. *مجله روانشناسی*، ۱۲(۳)، ۲۹۶-۲۸۲.
- رضائیان، حمید؛ محسنی، نیکچهره؛ محمدی، محمدرضا؛ غباری بناب، باقر؛ سرمد، زهره؛ غلامعلی لواسانی، مسعود و مومنی، فرزاد (۱۳۸۵). بررسی مدل علیتی متغیرهای خانواده، ادراک خود نوجوانان و اختلال سلوک. *مجله پژوهش حکیم*، ۹(۳)، ۳۸-۳۲.
- زارعی‌نژاد، زینب؛ پورحسین، رضا و رحیمی‌نژاد، عباس (۱۳۹۶). بررسی نقش میانجی‌گر سبک‌های دفاعی در رابطه بین سطح تحول من و رضایت زناشویی. *مجله علوم روانشناختی*، ۱۶(۶۱)، ۱۹-۶.
- شمشیرگران، مرضیه و هائی، رضوان (۱۳۹۷). بررسی رابطه توانش‌های ارتباطی و مؤلفه‌های آن با دلزدگی زناشویی در کارکنان متأهل شرکت ملی حفاری استان خوزستان. *رویش روانشناسی*، ۷(۱)، ۱۱۱-۱۳۴.
- طریقی، زهرا؛ پورشهریار، حسین و شکری، امید (۱۳۹۴). نقش واسطه‌ای احساس تنهایی و تعهد زناشویی در رابطه بین میزان استفاده از فیس بوک و میزان رضایت زناشویی زنان. *کنفرانس بین‌المللی علوم انسانی و روانشناسی و علوم اجتماعی*.
- عطاری، یوسفعلی؛ حسین پور، محمد و راهنورد، سیما (۱۳۸۸). اثربخشی آموزش توانش‌های ارتباطی به شیوه برنامه ارتباطی زوجین برای کاهش دلزدگی زناشویی زوجین. *اندیشه و رفتار*، ۴(۱۴)، ۳۴-۲۵.
- فشنگچی، آزاده و بستان، نبی (۱۳۹۶). رابطه سازش یافتگی زناشویی با دلزدگی زناشویی در بین معلمان زن مقطع ابتدایی شهر کرمانشاه. *نهمین کنفرانس بین‌المللی روانشناسی و علوم اجتماعی*.
- کرمی، جهانگیر؛ شلانی، بیتا و هویزی، ندا (۱۳۹۶). همبستگی حرمت خود جنسی و اختلال در عملکرد جنسی با رضایت زناشویی در پرستاران بیمارستان‌های شهر کرمانشاه. *مجله دانشگاه علوم پزشکی*، ۱۱(۹)، ۹۳-۸۶.
- محمدی، خدیجه؛ حیدری، معصومه و فقیه زاده، سقراط (۱۳۸۷). قابلیت اعتماد نسخه فارسی مقیاس Female Sexual Function Index-FSFI به عنوان شاخص عملکرد جنسی زنان. *پایش*، ۷(۳)، ۲۷۸-۲۶۹.
- منصوریان، علی اکبر (۱۳۸۵). بررسی اپیدمیولوژی اختلالات جنسی در مردان و زنان مراجعه کننده به مرکز مشاوره سایا از سال ۸۳ تا ۸۴ در شهر دامغان. *سومین کنگره سراسری خانواده و سلامت جنسی. دانشگاه شاهد*.
- میرین، نسرین و نجفی، محمود (۱۳۹۶). نقش صمیمیت، احساس تنهایی و ناگویی طبیعی در پیش‌بینی رضایت زناشویی. *مجله دانشگاه علوم پزشکی قم*، ۱۱(۳)، ۷۴-۶۶.
- نادری، فرح؛ افتخار، زهرا و آملازاده، صغری (۱۳۸۸). رابطه ویژگی‌های شخصیت و روابط صمیمی همسر با دلزدگی زناشویی در همسران معتادان مرد اهواز. *یافته‌های نو در روانشناسی*، ۴(۱۱)، ۷۸-۶۱.
- نجفی، محمود؛ دبیری، سولماز؛ دهشیری، غلامرضا و جعفری، نصرت (۱۳۹۲). نقش امید، احساس تنهایی و مؤلفه‌های آن در پیش‌بینی رضایت از زندگی سالمندان. *پژوهش‌های مشاوره*، ۱۲(۴۷)، ۱۱۳-۹۹.
- Akhunlar, M. N. (2010). An investigation about the relationship between life satisfaction and loneliness of nursing students in Uşak University. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 5, 2409-2415.
- Ali Mohammadi, S., & Gol Mohammadian, M. (2018). Prediction of Marital Boredom Based on

- women with and without history of labor. *Journal of Fundamentals of Mental Health*, 17(4), 202-208.
- Rezahaji Bidgoli, E., & Tamannaiefard, M. R. (2017). The prediction of marital burnout based on personality traits. *International journal of scientific study*, 5(4), 647-652.
- Shariat Panahi, M., Hoseinzadeh, A., Razaghpour, M., & Hosieni, N. (2018). Formulating a model for the relationship between alexithymia, social support, loneliness, and marital satisfaction: Path analysis model. *Journal of Family Medicine and Primary Care*, 7(5), 1068-1073.
- Stokes, J. E. (2017). Marital quality and loneliness in later life: A dyadic analysis of older married couples in Ireland. *Journal of Social and Personal Relationships*, 34(1), 114-135.
- Tavakol, Z., Nikbakht Nasrabadi, A., Behboodi Moghadam, Z., Salehiniya, H., & Rezaei, E. (2017). A review of the factors associated with marital satisfaction. *Galen Medical Journal*, 6(3), 197-207.
- Tsapelas, I., Aron, A., & Orbuch, T. (2009). Marital boredom now predicts less satisfaction 9 years later. *Psychological Science*, 20(5), 543-545.
- Zarei, M., Teiri, F., Soufizadeh, N., Haji-Esmaelpour, A., Gharibi, F., & Rasolabadi, M. (2019). Evaluating the relationship between sexual function and marital satisfaction in married Kurdish women in year 2016. *Chronic Diseases Journal*, 7(1), 22-27.
- Mindfulness and Comparing These Variables in Couples of Employed Group and Household Group in Ilam City. *European Journal of Behavioral Sciences*, 1(2), 24-35.
- Assari, S., Moghani Lankarani, M., Ahmadi, K., & Kazemi Saleh, D. (2014). Association between sexual function and marital relationship in patients with ischemic heart disease. *The Journal of Tehran University Heart Center*, 9(3), 124- 131.
- Brunes, A., Hansen, M. B., & Heir, T. (2019). Loneliness among adults with visual impairment: prevalence, associated factors, and relationship to life satisfaction. *Health and quality of life outcomes*, 17(1), 24-31.
- Capri, B. (2013). The Turkish Adaptation of the Burnout Measure-Short Version (BMS) and Couple Burnout Measure-Short Version (CBMS) and the Relationship between Career and Couple Burnout Based on Psychoanalytic-Existential Perspective. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 13(3), 1408-1417.
- Jafarbegloo, E., Momenyan, S., & Khaki, I. (2019). The Relationship Between Sexual Function and Marital Satisfaction in Postmenopausal Women. *Modern Care Journal*, 16(1), 1-5.
- Kebritchi, A., & Mohammadkhani, S. (2016). The role of marital burnout and early maladaptive schemas in marital satisfaction between young couples. *International Journal of Medical Research & Health Sciences*, 5(12), 239-246.
- Khazaei, M., Rostami, R., & Zaryabi, A. (2011). The relationship between sexual dysfunctions and marital satisfaction in Iranian married students. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 30, 783-785.
- Kokurcan, A., Nazan, K., & İlhan, İ. Ö. (2017). Identifying the relationship between marital adjustment and, sex roles and burnout rather than dependence features of the patient in wives of the patients with AUD. *European Psychiatry*, 41, S867.
- Kornaszewska-Polak, M. (2016). Subjective loneliness, well-being and marital satisfaction in couples with different attachment styles. *Polskie Forum Psychologiczne*, 21(4), 514-533.
- Mohammadi, M. R., Farokh Zadi, F., Alipour, A., Rostami, R., Dehestani, M., & Salmanian, M. (2012). Marital satisfaction amongst parents of children with attention deficit hyperactivity disorder and normal children. *Iranian journal of psychiatry*, 7, 120-125.
- Omidian, M., Rahimian Boogar, I., Talepasand, S., Najafi, M., & Kaveh, M. (2019). The Cultural Tailoring and Effectiveness of Couples Coping Enhancement Training on Marital Adjustment of Wives. *Journal of Practice in Clinical Psychology*, 7(1), 43-52.
- Pines, A. M., Neal, M. B., Hammer, L. B., & Icekson, T. (2011). Job burnout and couple burnout in dual-earner couples in the sandwiched generation. *Social Psychology Quarterly*, 74(4), 361-386P.
- Pourakbaran, E., & Amin Yazdi, S. A. (2015). A study of sexual functioning and marital satisfaction in